

Güz Mektubu

Elinizdeki 140. Sayı ile birlikte 2019 senesini bitirmiş oluyoruz. Bu sayının yarıdan fazlasını siyasî-felsefî incelemeler teşkil ediyor; geri kalanı da –son sıradaki yazı hâriç- tarih çalışmalarından oluşuyor.

Kemal Gözler hocamız, dışarıdan bakan sâde vatandaş için “yüksek tahsil”den fazla bir mânâ taşımayan “üniversite” meselemizin aldığı hâli çok daha geniş bir perspektiften ve “değerlilik” kriterine göre tahlil ederek çok şayan-ı dikkat netîcelere varıyor. Sayın Gözler’in bu incelemesindeki “kaygı”ların siyâsî ve idârî karar vericiler tarafından da hiç değilse “kısmen” paylaşılması temennî olunur.

Murat Beyazyüz arkadaşımız, “Grup psikolojisi ve siyasî partilerde”ki “zayıflama süreci”ni ele aldığı yazısında, yakın zamanlara kadar doğurduğu “mensubiyet” ve “dayanışma” psikolojisi ile en güçlü ve enerjik “grup”lardan biri olarak bilinen parti yapılarında bahis mevzuu mekanizmanın nasıl ve niçin tersine işlemeye başladığını tartışıyor. Çok öğretici ve ufuk açıcı bir metin okuyacağınızı söyleyebilirim.

Beşerî ve ictimâî ilimler sahasında, “lisans” devresinden başlayarak lengüistik, mantık ve felsefeye dayalı en az bir yıllık temel eğitim ve onun üzerine binâ edilecek tarih, hukuk ve ilm-i usûl (metodoloji)’den mürekkep yine asgarî bir senelik hazırlık tahsili olmadıkça herhangi bir dalda verilecek diplomaların ilmî ve yahut fikrî bir karşılığının olamayacağı, henüz bizlerin idrak sınırlarına ve görüş mesafesine dâhil olabilmiş hakikatlerden değil... İhsan Fazlıoğlu hoca, “Felsefe ile tarih ilişkisi” gibi, sadece felsefe ve tarih disiplinlerinin değil bütün bir beşerî ve ictimâî ilimler sahasının “tasa”sını çekmesi gereken o çok esaslı ve derin meselelerden birini dikkatlerimize getiriyor. Meraklısının tekrar tekrar okuyacağı bir yazı bu.

Cengiz Anık hoca daha evvel kaleme aldığı esaslı incelemelere bir yenisini daha ekleyerek bu sayımıza ciddî bir katkı sağladı: “Sivil toplum ve tarikatlar.” Tarikat dediğimiz ve gûya tasavvuf ve “seyr-i sülûk”ta mesâfe alma gayesiyle yola çıkıp kısa zaman içinde sosyal ve giderek siyasî “gövdelenme”ye, ardından da “teşkilâtlanma”ya meyleden yapıların “sivil”leşme ile ne mertebe alâkası olabileceğini yahut da suâl sorma ve itirazın bahis mevzuu bile edilemeyeceği bu yapıların hiçbir zaman böyle bir kabiliyetlerinin olamayacağını son derece sâde ve iknâ edici bir lisanla enine boyuna analiz ediyor, Sayın Anık; zevkle okuyacaksınız...

Abdülkadir İlgen arkadaşımız, son zamanlarda üzerinde daha yoğun biçimde çalışmaya başladığı “milliyetçilik” meselesine, Cumhuriyet’in kuruluş felsefesinden kalkarak günümüzün “kimlik” tartışmalarına uzanan bir süreçte ve hayli farklı pencerelerden bakarak zenginleştirici yorumlar getiriyor; bu sayının, diğerleriyle beraber kalıcı kazançlarından biri de bu metindir.

Kemal Saylan ve Yıldırım Okatan arkadaşlarımızın imzalarını ilk kez görüyorsunuz Türkiye Günlüğü’nde. Bu genç araştırmacılarımız, yakın tarihimizin hazin ve dramatik vak’alarından biri, Ahmet Cemal Paşa sûikastının o devrin Tiflis matbuatındaki yankılarını, yansımalarını incelediler; alâka ile okunacak bir arşiv çalışması...

Samet Özdemir arkadaşımız, bu sayıda da yakın tarihin mühim hâdiselerinden biri, “Balkan Harbinde”ki “Bolayır Muharebesi ve Şarköy çıkarması” hakkında yazılmış bir “kitapçığı” tanıtıyor; genç kardeşimizin gayretlerinin devamlılığını diliyor ve bekliyoruz.

Mustafa Köksal da genç araştırmacılarımızdan ve ismini dergimizde ilk def’a görüyorsunuz. Orta zaman tarihinin en acımasız askerlerinden biri olarak bildiğimiz Hülâgû’yu, hayli şirin(!) bir sıfatla “Bozkırın hırçın çocuğu” olarak sunduğu ciddî bir incelemenin mevzuu yaptı. Tarih meraklılarının başlayınca bırakamayacakları akıcı bir dile sahip, Köksal’ın metni; arkadaşımızın eline sağlık.

Son olarak, Türkiye Günlüğü’nde ismini yine ilk kez göreceğiniz genç Türkologlarımızdan bir hanımefendinin, Yüzüncüyıl Üniversitesi öğretim üyelerinden Sayın Sevda Özen Eratalay’ın hayli farklı görünebilecek, ama fevkalade renkli bir incelemesini okuyacaksınız: “Türklerde mutfak kültürü ve Beypazarı (Ankara) örneği”... Tam tekmil bir kültür tarihi incelemesi, Eratalay’ın bu makalesi... Arkadaşımıza “Hoş geldiniz!” diyor ve katkılarının devamını temennâ ediyoruz.

.....

Yeni senenin ilk sayısı olacak 141. Türkiye Günlüğü’nde Doğu Türkistan’daki trajediye yoğunlaşmaya gayret edeceğiz; inşallah daha elzem bir gündem mevzuu olmaz ise... Son günlerde sosyal medyada yer alan haber ve havâdislerin eğer yüzde biri bile doğru ise vaziyet tam mânâsiyle fâciâdır. Çin’in nüfusu bir buçuk milyar civarında diye, ekonomisi devâsâ boyutlara ulaştı, finansman gücü anormal ölçülerde arttı diye, BM Güvenlik Konseyi’nin dâimî üyesi diye Doğu Türkistan’da i’ka ettiği zulüm, işkence ve katliâma seyirci kalınamaz! Utanç verici bir “Ne yapabiliriz ki, gücümüz yetmez ki!” acziyetine teslim olup kulağımızın üstüne yatamayız! Elimizden her ne geliyorsa bütün Dünyaya bu şenâati duyurup, Doğu Türkistan’a efkâr-ı umûmîye desteği sağlamaktan tutun da milletler arası hukuk ve muhakeme yollarının zorlanmasına kadar – nefîce alabilir veya alamayabiliriz- deneyebileceğimiz, başvurabileceğimiz bir yığın yol var. Emîn olmalıyız ki, yeterince gayret sarfettiğimiz takdirde Dünya ölçüğünde harekete geçirebileceğimiz Türk de olmayan, Müslüman da olmayan yüz milyonlarca vicdanlı insan yaşıyor bu Yerküre üstünde...

İyilerin yüzü suyu hürmetine Cenâb-ı Allah, bütün iyilerin, mazlumların ve masumların, bahusus ki, o gül yüzlü çocukların yardımcısı olsun.

Gelecek sene ve yeni bir Türkiye ve Türkiye Günlüğü’nde buluşuncaya kadar bâkî selâm ve muhabbetle...

Mustafa Çalık